Krimināllieta Nr.11823005317
Lietas arhīva Nr. K26-0144-19/1
ECLI:LV:REZT:2019:0912.11823005317.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rēzeknē 2019.gada 12.septembrī

Rēzeknes tiesa,
tiesnesis A.Zutis,
piedaloties prokurorei I.Babrei,
aizstāvim V.Platpiram,
atklātā tiesas sēdē izskatīja krimināllietu **/pers. B/ (pers.B),** dzimuša /datums/, apsūdzībā par Krimināllikuma 275.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu.

Aprakstošā daļa

[1] /pers. B/ izmantoja viltotu dokumentu, kas piešķir tiesības.

/pers. B/ 2017.gada 17.decembrī plkst.15.50, vadot automašīnu *Renault Magnum,* valsts reģistrācijas numura zīme C768, šķērsoja valsts robežu no Latvijas Republikas uz Krievijas Federāciju. Robežkontroles pārbaudes laikā Terehovas I kategorijas robežkontroles punktā Zilupes novadā, Zaļesjes pagastā, Terehovas ciemā, lai apstiprinātu savas tiesības vadīt transportlīdzekli, /pers. B/ robežsardzes amatpersonām uzrādīja viltotu dokumentu – Krievijas Federācijas transportlīdzekļa vadītāja apliecību Nr.39YM534369, kas izdota 2010.gada 15.oktobrī uz viņa vārda. Uzrādītā apliecība neatbilst noteikta veida paraugam un nav izgatavota uzņēmumā, kas nodarbojas ar Krievijas Federācijas transportlīdzekļa vadītāja apliecību izgatavošanu.

Ar savām darbībām /pers. B/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 275.panta pirmajā daļā.

Motīvu daļa

[2] No apsūdzētā /pers. B/ saņemts iesniegums ar lūgumu skatīt krimināllietu bez viņa klātbūtnes. /pers. B/ norādīja, ka savu vainu Krimināllikuma 275.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā atzīst pilnīgi un nožēlo izdarīto (*lietas 53.-54.,66.-67.lapa*). Tiesa saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 464.panta pirmo daļu nolēma iztiesāt krimināllietu bez apsūdzētā /pers. B/ piedalīšanās, jo apsūdzētais tiesai iesniedzis lūgumu par krimināllietas iztiesāšanu bez viņa piedalīšanās.

[3] Tiesa uzskata, ka apsūdzētais /pers. B/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 275.panta pirmajā daļā.

[3.1] Krimināllikuma 275.pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma objektīvās puses obligāta pazīme ir priekšmets – dokuments, kas piešķir tiesības vai atbrīvo no pienākumiem, zīmogs vai spiedogs. Likumdevējs, ņemot vērā, ka jēdziena „dokuments" izpratne ir visai plaša, Krimināllikumā apzināti sašaurinājis dokumentu loku, par kuru viltošanu iestājas krimināltiesiskā atbildība saskaņā ar Krimināllikuma 275.pantu. Šāda jēdziena „dokuments" loka sašaurināšana veikta, izdarot šā panta pirmajā daļā atrunu, ka krimināltiesiskā atbildība pēc šī panta iestājas tikai tad, ja persona vilto tādu dokumentu, kas piešķir tiesības vai atbrīvo no pienākumiem *(Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2010.gada 31.augusta lēmums lietā Nr. SKK-330/2010 (11260004309)).*

Ar viltotu dokumentu izmantošanu jāsaprot to uzrādīšana (iesniegšana) valsts institūcijās vai sabiedriskajās organizācijās, vai uzņēmumos, kā arī citām personām, uzdodot šādu dokumentu par īstu. Atbildība par viltotu dokumentu izmantošanu iestājas neatkarīgi no tā, vai dokumentu viltojis vainīgais vai kāda cita persona (*Krastiņš U., Liholaja V., Niedre A. Krimināllikuma zinātniski praktiskais komentārs. Trešā daļa. Sevišķā daļa. Rīga: Firma „AFS", 2007, 329. lpp.*).

[3.2] Apsūdzētā pers.B vaina Krimināllikuma 275.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā apstiprinās ar liecinieka /pers. H/ tiesas sēdē sniegtajām liecībām, kā arī ar paša apsūdzētā /pers. B/ savas vainas atzīšanu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un pirmstiesas procesā sniegtajām liecībām.

Ar liecinieka /pers. H/ tiesas sēdē sniegtajām liecībām pierādīts, ka 2017.gada 17.decembrī viņš Latvijas Republikas Valsts robežsardzes Ludzas pārvaldē Terehovas robežkontroles punktā pildīja dienesta pienākumus un veica datorizētu robežkontroli visām personām, kas šķērsoja valsts robežu uz Krievijas Federāciju. Viņš ievadīja informācijas sistēmā visu personu datus, kas šķērsoja valsts robežu, lai pārliecinātos par dokumentu autentiskumu un kontrolētu uzturēšanās un ieceļošanas nosacījumus. Liecinieks ap plkst.15.50 veica Krievijas pilsoņa /pers. B/, kurš šķērsoja robežu ar kravas automašīnu *Renault Magnum* ar Krievijā reģistrētajām numura zīmēm, vadītāja apliecības pārbaudi ar ultravioleto starojumu. Apliecībai tika konstatētas viltojuma pazīmes, tāpēc tā tika nodota sektora vecākajam /pers. I/.

Apsūdzētā pers.B pirmstiesas procesā sniegtās liecības *(lietas 24.-25.lapa)* apstiprina, ka viņš 2017.gada 17.decembrī brauca ar smago automašīnu *Renault Magnum* no Latvijas Republikas uz Krievijas Federāciju. Robežkontroles laikā viņš uzrādīja nepieciešamos dokumentus un savu transportlīdzekļa vadītāja apliecību. Robežsardzes darbinieks paziņoja, ka viņa vadītāja apliecība ir viltota. Apsūdzētais viltoto vadītāja apliecību pasūtīja internetā, jo savu īsto vadītāja apliecību, kuru viņš saņēma 2010.gadā, atstāja savam paziņam ķīlā. Viņš strādā par šoferi, un citu iztikas avotu viņam nav, tāpēc viņš ar interneta starpniecību iegādājās viltoto apliecību, kas viņam tika piegādāta pa pastu. Apliecībā bija norādītas viņam piešķirtās vadīšanas kategorijas, bet apliecībā norādītais paraksts nav viņa. Turklāt apsūdzētā vaina ir pieradīta ar viņa pausto attieksmi pret izvirzīto apsūdzību, ka viņš atzīst savu vainu Krimināllikuma 275.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā *(lietas 38.lapa)*.

2017.gada 17.decembra izņemšanas protokols, ar kuru tika izņemtas Krievijas Federācijas vadītāja apliecība Nr.39YM534369, 2017.gada 18.decembra apskates protokols *(lietas 15.-17.lapa),* Latvijas Republikas Valsts robežsardzes galvenās pārvaldes Ekspertīžu dienesta 2017.gada 17.decembra eksperta atzinums Nr.312-37 *(lietas 20.-22.lapa),* Latvijas Republikas Valsts policijas Galvenās Kriminālpolicijas pārvaldes Starptautiskās pārvaldes 2018.gada 25.janvārī sniegtā informācija *(lietas 27.lapa)* apstiprina faktu, ka apsūdzētais /pers. B/ robežkontroles pārbaudes laikā Terehovas I kategorijas robežkontroles punktā Latvijas Republikā, Zilupes novadā, Zaļesjes pagastā, Terehovas ciemā robežsardzes amatpersonām uzrādīja viltotu dokumentu, proti, uz viņa vārda izdotu Krievijas Federācijas transportlīdzekļa vadītāja apliecību Nr.39YM534369.

Uzrādītajai vadītāja apliecībai tika konstatētas viltojuma pazīmes, tāpēc apliecību no /pers. B/ izņēma Latvijas Republikas Valsts robežsardzes darbinieki un veica tās apskati, konstatējot ka apliecībā piešķirtas tiesības vadīt "A", "B", "C" un "D" kategorijas transportlīdzekļus. Veicot ekspertīzi, tika konstatēts, ka pers.B Latvijas Republikas Valsts robežsardzes darbiniekiem uzradītā vadītāja apliecība neatbilst noteikta veida paraugam un nav izgatavota uzņēmumā, kas nodarbojas ar Krievijas Federācijas transportlīdzekļa vadītāja apliecību izgatavošanu, proti, vadītāja apliecība ir viltota.

Tiesai, izvērtējot tiesas izmeklēšanā pārbaudītos pierādījumus kopumā un savstarpējā sakarībā, nav šaubu, ka apsūdzētais /pers. B/ izmantoja viltotu Krievijas Federācijas transportlīdzekļa vadītāja apliecību Nr.39YM534369, uzrādot to Latvijas Republikas Valsts robežsardzes darbiniekiem. /pers. B/ uzradītā apliecība piešķir tiesības vadīt noteiktas kategorijas transportlīdzekļus, līdz ar to tā ir atzīstama par Krimināllikuma 275.panta pirmajā daļā paredzētā nozieguma priekšmetu (*Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2010.gada 31.augusta lēmums lietā Nr. SKK-78/2010 (11819005907)*).

Pārbaudījusi lietas materiālus, tiesa atzīst, ka pirmstiesas procesā apsūdzētā /pers. B/ prettiesiskās darbības ir pareizi kvalificētas kā Krimināllikuma 275.panta pirmajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums, un apsūdzētā vaina ir pierādīta.

[4] Nosakot sodu /pers. B/, tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 46.pantā norādītajiem soda noteikšanas vispārīgajiem principiem ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, apsūdzētā personību, atbildību mīkstinošus un pastiprinošus apstākļus.

/pers. B/ iepriekš Latvijas Republikā nav kriminālsodīts, nav precējies, apgādībā 3 nepilngadīgi bērni, strādā SIA "Tranzit" Kaļiņingradā par autovadītāju.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu par apsūdzētā /pers. B/ atbildību mīkstinošu apstākli tiesa atzīst to, ka apsūdzētais savu vainu atzina un izdarīto nožēloja.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.pantu apsūdzētā /pers. B/ atbildību pastiprinošus apstākļus tiesa nav konstatējusi.

Nosakot sodu, tiesa ņem vērā kriminālietā iegūtās ziņas par /pers. B/ personību, tas ir, iepriekš kriminālnesodīts, neprecējies, apgādībā 3 nepilngadīgi bērni, strādā, viņa attieksmi pret izdarīto noziedzīgo nodarījumu - savu vainu atzina un nožēloja izdarīto, noziedzīga nodarījuma smagumu – izdarīts mazāk smags noziegums un raksturu – apsūdzētais, robežkontroles pārbaudes laikā Terehovas I kategorijas robežkontroles punktā Latvijas Republikā, Zilupes novadā, Zaļesjes pagastā, Terehovas ciemā robežsardzes amatpersonām uzrādīja viltotu dokumentu – Krievijas Federācijas transportlīdzekļa vadītāja apliecību Nr.39YM534369, tādējādi apdraudot pārvaldības kārtību dokumentu izstrādāšanas, noformēšanas un aprites sfērā. Tiesa atzīst, ka /pers. B/ par Krimināllikuma 275.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu ir piemērojams naudas sods.

Tā kā tiesa nav konstatējusi apsūdzētā atbildību pastiprinošus apstākļus, bet ir konstatējusi atbildību mīkstinošus apstākļus, tad viņam par Krimināllikuma 275.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījumu izdarīšanu saskaņā ar Krimināllikuma 5.panta otro daļu ir nosakāms minimālais naudas sods, kāds paredzēts Krimināllikuma 41.panta otrās daļas 2.punktā no 2019.gada 3.jūlija, proti, trīs Latvijas Republikā noteiktās minimālās mēnešalgas.

[5] Krimināllikuma 41.panta piektā daļa nosaka, ka naudas soda samaksu attiecīgi tiesa vai prokurors var sadalīt termiņos vai atlikt uz laiku, kas nav ilgāks par vienu gadu no dienas, kad spriedums vai priekšraksts par sodu stājies likumīgā spēkā.

Tiesa uzskata, ka ir apmierināms apsūdzētā /pers. B/ pieteiktais lūgums par naudas soda sadalīšanu, proti, viņam nosakāms pienākums veikt piemērotā naudas soda samaksu gada laikā no dienas, kas stājies likumīgā spēkā tiesas spriedums.

[6] Pamatojoties uz Krimināllikuma 70.^{12} panta otro daļu un Kriminālprocesa likuma 240.panta pirmās daļas 2.punkta prasībām, lietiskais pierādījums – Krievijas Federācijas transportlīdzekļa vadītāja apliecība Nr.39YM534369, kas tika izmantota noziedzīga nodarījuma izdarīšanai un glabājas pie krimināllietas materiāliem, ir konfiscējams un iznīcināms.

[7] Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas 4.punktu, 368.panta pirmo daļu no apsūdzētā /pers. B/ valsts labā piedzenama samaksa par aizstāvja sniegto juridisko palīdzību tiesas sēdē atbilstoši iesniegtajam rēķinam *(lietas 69.lapa)*. Tiesa nekonstatē Kriminālprocesa likuma 85.pantā paredzētos apstākļus, lai atbrīvotu apsūdzēto no samaksas par aizstāvja sniegto juridisko palīdzību tiesas sēdē. Tiesai nav iesniegti pierādījumi, kas apstiprinātu /pers. B/ mantisko stāvokli, tas ir, nespēju samaksāt par aizstāvja sniegto juridisko palīdzību.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 529.panta 2.punktu noteikt apsūdzētajam 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas labprātīgai procesuālo izdevumu atlīdzināšanai.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 511. - 512., 520. un 527. - 529.pantu, tiesa

nosprieda:

/pers. B/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 275.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar naudas sodu 3 (trīs) minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 1290 *euro* (tūkstoš divi simti deviņdesmit *euro*).

Noteikt /pers. B/, ka naudas sods ir jāsamaksā gada laikā no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas, iesniedzot tiesai dokumentu par naudas soda samaksu.

Lietisko pierādījumu – Krievijas Federācijas transportlīdzekļa vadītāja apliecību Nr.39YM534369, kas tika izmantota noziedzīga nodarījuma izdarīšanai un glabājas pie krimināllietas materiāliem – **konfiscēt un iznīcināt.**

Piedzīt no /pers. B/ valsts labā procesuālos izdevumus par aizstāvja sniegto juridisko palīdzību tiesas sēdē 60 *euro* (sešdesmit *euro*). **Noteikt** 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas labprātīgai procesuālo izdevumu atlīdzināšanai.

Spriedumu var pārsūdzēt vai noprotestēt 10 dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas apelācijas kārtībā Latgales apgabaltiesā, iesniedzot sūdzību vai protestu Rēzeknes tiesā.

Tiesnesis *(*personiskais paraksts*)* A.Zutis